Järnhälen.

Av Jack London
En roman om miljonernas makt

(Forts. fr. föreg. nr.)

På en gång märkte jag att vi voro långst fram i kolonnen. En halv mils långa sträcka av den hade försvunnit — vart eller hur har jag aldrig fått veta. Intill denna dag vet jag icke vart denna halva mil människor togo vägen, om de blevo utplånade från jorden av något förfärligt krigsredskap, om de skingrats eller om de flytt. Men där voro vi nu långst fram i stället för i mitten och i nästa ögonblick skulle vi kanske ryckas bort av en storm av vinande bly.

Så snart döden gjort trängseln mindre förde Garthwaite, fortfarande hållande mig i armen, en del av de överlevande i den breda portgången till ett affärshus. Långst in blevo vi här pressade mot dörrarna av en flämtande människohop. För en stund inträffade ingen förändring i vår ställning.

— Det här har jag allt gjort bra, sade Garthwaite i klagande ton till mig. Körde er rätt in i en riktig rättfälla. På gatan hade vi åtminstone någon utsikt, men här ha vi inga utsikter alls. Det återstår oss bara att ropa: Leve revolutionen!

Så började det, som han väntat sig. De värvade soldaterna började slakta utan misskund. Först blev trängseln mot oss förfärande, men allt eftersom döden bredde ut sig lättades trycket. De döda och döende föllo ned och lämnade plats. Garthwaite satte sin mun intill mitt öra och skrek någonting, men i det fruktansvärda larmet uppfattade jag ej vad han ville. Han väntade ej på att jag skulle göra det, utan grep tag i mig och drog ned mig. Sedan drog han en döende kvinna över mig och kröp till sist själv ned till hälften bredvid, till hälften över mig. En vall av döda och döende började hopa sig över oss och överst på denna vall kröpo de som ännu voro vid liv. Men även dessa blevo snart liggande och en viss tystnad inträdde, avbruten av suckar, stönanden och rosellingar.

Om icke Garthwaite varit skulle jag blivit krossad. Det föreföll otroligt att jag kunde bära hela den tyngd, som låg över mig. Men utom smärtan kände jag intet utom nyfikenhet. Hur skall det sluta? Hur skulle det kännas att dö? På detta vis fick jag mitt blodsdop i detta slaktarhus. Förut hade döden varit en teori för mig, men sedan dess har den varit ett enkelt faktum utan särskild betydelse — att dö är ju så lätt.

Men soldaterna voro icke nöjda med vad de utfört. De trängde in i portgången, dödade de sårade och letade fram de osårade, vilka som vi lätsade sig vara döda. Jag minns en man, som de drogo fram, vilken hjärtskärande bad för sitt liv ända tills ett revolverskott avbröt honom. Så var det en kvinna som de släpade fram fräsande och skjutande. Hon avfyrade sex skott innan de fingo bukt med henne, men vi kunde ej utröna hur stor skada hon gjorde. Vi kunde endast följa dessa tragedier genom ljuden. Var minut utspelades dylika scener och alla ändades med ett revolverskott. Dessutom kunde vi höra soldaterna prata och svära, medan de rörde omkring likhögarna, hela tiden påskyndade av sina officerare.

Till sist kommo de fram till vår hög, och vi kunde känna hur trycket lättades, alltefter som de drogo bort de döda och sårade. Garthwaite började nu högt ropa signalerna. Först blev han ej hörd, utan måste ytterligare höja rösten.

— Hör på det där! hörde vi en soldat utropa, och i nästa ögonblick en officerares skarpa röst. Se upp där borta! Var försiktiga!

Å detta första ande drag, sedan vi blivit framdragna! Garthwaite talade först, men också jag måste undergå ett kort förhör för att bevisa, att jag stod i Järnhälens tjänst.

— De äro mycket riktigt agenter, sade officeren, då han slutat förhöret. Det var en skägglös ung man tillhörande någon stor oligarfamilj.

— Det är ett helvetets arbete, sade Garthwaite i knotande ton. Jag skall försöka bli förflyttad till armén. Ni ha ett tusan så mycket lättare göra.

— Ja, det har ni då ärligen förtjänat, blev den unge officerns svar. Jag har litet inflytande, och skall se till vad jag kan göra för er. Jag skall tala om för dem hur jag fann er.

Han antecknade Garthwaites namn och nummer och vände sig därpå mot mig.

— Och ni?

— Å, jag skall snart gifta mig, svarade jag i lätt ton, och då kommer jag ju ifrån det hela.

På det viset stodo vi där och samtalade medan dödandet av de sårade pågick runt omkring oss. Det föreföll mig alltsammans som en dröm, när jag ser tillbaka därpå, men då tyckte jag det var den mest naturliga sak i världen. Garthwaite och den unge officern kommo i ett muntert samspråk över skillnaden mellan så kallad modern krigföring och de nuvarande gat- och skyskraparstriderna som pågingo över hela staden. Jag hörde noga på vad de sade, medan jag sysselsatte mig med att fästa ihop mina sönderrivna kläder med knappnålar och sätta upp mitt hår. Hela tiden pågick dödandet av de sårade. Ibland drunknade Garthwaites och den unge officerns röster i smattrandet av revolverskotten, och de voro tvungna att upprepa vad de hade sagt.

Jag genomlevde tre hela dagar av Chicagokommunen och man kan föreställa sig dess ohyggligheet, då jag säger, att under hela denna tid såg jag bokstavligen intet annat än slaktandet av avgrundens folk och luftstriden mellan skyskraporna.

Jag såg ingenting alls av det hjältemodiga arbete, som utfördes av våra kamrater. Jag kunde höra explosionerna av deras bomber och minor och se röken från de hus de satt i brand, men detta var också allt. Den del, av ett stort dåd, som försiggick i luften såg jag likväl, och det var ballonganfallet, som våra kamrater gjorde mot forten. Det var under den andra dagen. De förrädiska regementena inom forten hade blivit slagna till sista man. Dessa voro nu besatta av de värvade trupperna, vinden blåste i rätt riktning, och våra ballonger gingo upp från ett av affärspalatsen i staden.

Biedenbabch hade, sedan han lämnat Glen Ellen uppfunnit ett mycket kraftfullt explosivt ämne, som han kallade "expedit." Det var detta vapen ballongerna använde sig av. Det var endast varmluftsballonger, klumpiga och tillverkade i all hast, men de fyllde sitt ändamål. Jag såg hela striden från taket av ett affärshus. Den första ballongen förfelade totalt forten och försvann bortåt landsbygden. Senare fingo vi emellertid höra dess öden. Burton och O'Sullivan voro i den. Då de sänkte sig ned kommo de rakt över ett trupptransporttåg, som rusade fram i full fart mot Chicago. De kastade ut hela sitt förråd av "expedit" på lokomotivet. Spillrorna blockerade banan för flera dagar. Men det bästa var, att ballongen, befriad från sin last av "expedit", åter höjde sig i luften och icke kom ned förrän sex mil därifrån, varigenom det lyckades de båda hjältarna att undkomma totalt oskadade.

Den andra ballongen misslyckades alldeles. Den flög illa och blev sönderskjuten innan den nått fram till

forten. I den voro Hertford och Guiness och de krossades i smulor i fallet. Bidenbach var förtvivlad — vi fingo höra det efteråt — och han gick ensam upp med den tredje ballongen. Också han flög lågt, men han hade större tur, ty de lyckades ej tillfoga honom någon allvarsam skada. Jag kan se den nu som jag gjorde det då från hustaket — den uppsvällda påsen drivande genom luften och mannen som ett litet svart streck nedanför. Jag kunde ej se det fort, som var Bidenbachs mål, men de, som voro på taket tillsammans med mig, sade att ha nmåste vara rätt över det. Jag kunde ej heller se hans "expedit" falla, då han skar lös den, men jag såg hur ballongen plötsligt höjde sig i luften. En lång stund efteråt höjde sig en väldig rökpelare i luften och så hördes dånet av explosionen. Den milde och vänlige Biedenbach hade förstört ett fort. Två andra ballonger avgingo på samma gång. En sprängdes sönder uppe i luften, då "expediten" exploderade för tidigt. Skakningen brakte den andra ballongen i olag och den föll rakt ned i det andra fortet. Det kunde ej ha varit bättre, fastän de två kamraterna i den offrade sina liv.

Jag återvänder nu till avgrundens folk. Mina erfarenheter begränsades till vad som rörde dem. De rasade, mördade och förstörde över hela den egentliga staden och blevo i sin tur mördade, men icke en enda gång lyckades de komma in i oligarkernas stadsdel på västra sidan. Oligarkerna hade skyddat sig väl. Det betydde intet vilken oerhörd förödelse drabbade själva hjärtat av staden; de, deras hustrur och deras barn skulle ändå undkomma oskadade. Jag har hört berättas att under dessa fasans dagar barnen som vanligt lekt i parkerna, och att deras favoritlek var en efterhärmning av hur deras fäder trampade proletariatet under fötterna.

För soldaterna var det emellertid icke någon lätt sak att samtidigt bekämpa avgrundens folk och oss revolutionister. Chicago var sina traditioner trogen, ty fastän en hel generation av de våra sopades bort togo de dock med sig lika många av fienderna. Naturligtvis höll Järnhälen siffrorna hemliga, men enligt ett mycket konservativt överslag föllo likväl minst etthundratrettiotusen värvade soldater. Det fanns trots detta ingen möjlighet för våra kamrater att gå segrande ur striden. I stället för att hela landet på en gång skulle rest sig och gjort revolution, stodo de alldeles ensamma, och hela oligarkiens samlade styrka hade kunnat vändas emot dem, om detta visat sig nödvändigt. Nu kommo dock timme efter timme, dag efter dag ändlösa trupptransporter, de värvade slungades i hundratusental in i Chicago.

Och avgrundens folk var talrikt! Trötta på slaktandet började soldaterna en väldig klappjakt i avsikt att driva pöbeln ned i Michigansjön som annan boskap. Det var alldeles i början av denna soldaternas rörelse, som Garthwaite och jag kommo tillsammans med den unge officern. Klappjakten misslyckades emellertid alldeles tack vare våra kamraters glänsande arbete. I stället för den stora hjord soldaterna tänkt sig kunna driva ihop lyckades det dem icke att fösa mer än omkring fyrtiotusen olyckliga varelser ned i sjön. Gång på gång då en pöbelhjord var väl hopdriven och höll på att föras ned till vattnet, gjorde våra kamrater ett anfall och sprängde hål i soldatstyrkorna, varigenom pöbeln kunde fly ut ur nätet.

Garthwaite och jag fingo se ett prov på hur detta gick till kort efter mötet med den unge officera. Den pöpelhop, av vilken vi utgjort en del, och som tvingats till reträtt, hindrades att fly åt söder och öster av starka truppstyrkor. Den truppstyrka, till vilken vi slutit oss stod hindrande i väster. Enda utvägen var åt norr, och i norr låg sjön, och dit drevos de från söder, öster och väster genom elden från maskinkanoner och gevär. Antingen den nu förstod at tden skulle drivas ned i sjön eller det endast var en blind nyck av detta avgrundsmonstrum, vet jag icke, men pöbeln vek i alla händelser in på en tvärgata åt väster, vände tillbaka upp på nästa gata och kom tillbaka i samma spår vända mot söder i riktning mot arbetarghetton.

Garthwaite och jag voro då i färd med att försöka bereda oss väg åt väster för att komma ut ur området för gatustriderna, men kommo nu åter mitt upp i dem. Då vi vände om ett hörn sågo vi den rasande hopen komma rätt emot oss. Garthwaite fattade min arm och vi skulle just börja springa, då han drog mig undan hjulen av några stridsautomobiler, armerade med kulsprutor, vilka susade iväg mot pöbeln. Bakom dem kommo soldaterna. Innan de hunnit intaga ställning var pöbeln redan inpå dem, och det såg ut som skulle de bli övermannade redan innan de hunnit börja striden.

Här och där avlossade en soldat sitt gevär, men detta kunde ej göra något för att hindra massans framstormande, där den rusade på rytande som ett rasande vilddjur. Det tycktes som kunde de icke få maskinkanonerna i gång. De automobiler, på vilka de voro placerade blockerade gatan, tvingande soldaterna att taga ställning mellan dem och på trottoaren. Fler och fler soldater ankommo och i den trängsel som uppstod var det omöjligt för oss att taga oss därifrån. Garthwaite höll mig i armen och vi tryckte oss tätt intill en husvägg.

Pöbeln var på mera än tjugofem fots avstånd, när kanonerna öppnade eld, men inför detta flammande hav av eld kunde intet levande hålla stånd. Pöbeln kunde icke komma längre. Den tornades upp i en hög ett berg, ett ständigt växande vågsvall av döda och döende. De som voro bakom pressade på och massorna vältrade över varandra. Sårade män och kvinnor vräktes över kammen av denna hemska våg och rullade utför den tills de blevo liggande mellan automobilerna och omkring soldaternas ben. Soldaterna stucko ihjäl de kravlande uslingarne med bajonetterna, men en av dem såg jag resa sig och hugga en soldat i strupen med tänderna. Bägge föllo tillsammans ned och vältrade omkring i blodpölarna.

Elden upphörde. Arbetet var utfört. Pöbeln hade hejdats i sitt vilda anlopp, då den försökt spränga sig en väg till flykt. Det gavs order om att krigsautomobilernas hjul skulle göras klara. Automobilerna kunde ej komma över denna våg av döda, utan man ville föra dem ned genom en sidogata. Soldaterna höllo just på att draga bort liken omkring hjulen, då det hände. Ett kvarter längre bort hade ett hundratal av våra kamrater hållit en byggnad besatt. Över tak och genom hus hade de därifrån banat sig väg, tills de kommo rätt över de tätt packade soldaterna. Nu blev det en motmassaker.

Utan en varning föllo plötsligt en skur av bomber ned från hustaket. Automobilerna sprängdes till atomer tillika med en mängd soldater. Vi rusade tillsammans med de kvarlevande i vild flykt därifrån. Ett halvt kvarter därifrån öppnades eld mot oss från en annan byggning. Soldaterna hade täckt marken med en matta av röda slavar och de blevo nu i sin tur till en likadan matta. Garthwaite och jag buro förtrollade harnesk. Men denna gång ville Garthwaite icke låta överrumpla sig. Då ljudet av bombernas explosioner dör bort, kikade han försiktigt fram.

— Pöbeln kommer tillbaka! ropade han till mig. Vi måste laga att vi komma ifrån det här!

Vi flydde hand i hand nedför den blodiga trottoaren, halkande och snubblande, för att komma omkring närmaste hörn. Vi kunde se några soldater springa nedför tvärgatan. Intet hände dem, den vägen var alltså fri. Vi stannade ett ögonblick och sågo oss tillbaka. Pöbeln kom helt långsamt framåt. Den var hela tiden upptagen med att beväpna sig med de fallna soldaternas gevär och med att döda de sårade. Vi sågo den unge officern, som räddat oss, sluta sitt liv. Han reste sig med möda och avfyrade gång på gång sin revolver.

— Där går mitt tillfälle till befordran om intet, sade Garthwaite skrattande då en kvinna svängde en slaktarkniv och rusade på den sårade unge mannen. "Kom nu, det är åt orätt håll, men vi då väl klara oss ut på något vis."

Vits. A: — Vilka sekunder äro i en affärsmans liv, de lyckligaste?

B: — När han får se kunder i massa!

"Min rygg värker"

DET är icke underligt att modern i hemmet har ryggvärk och huvudvärk, när man tänker på det myckna arbete och bekymren från morgon till kväll, vecka efter vecka.

Men den onda värken kommer från gift i blodet och om levern och njurarna gjorde sina skyldigheter såsom rensare av blodet skulle giftet icke stanna i kroppen.

På grund härav har det blivit vanligt att skylla ryggvärk, huvudvärk och reumatism på levern och njurarna.

Rätta sättet därför varpå att avlägsna sådan värk är således att få levern och njurarna att fungere som de böra och detta göres bäst genom att använda Dr. Chase's Kidney-Liver Pills.

Genom användandet av detta populära botemedel kunna ni erhålla lindring efter endast ett par timmar.

Ni förstår således rådligheten av att använda Dr. Chase's Kidney-Liver Pills en eller två gånger i veckan för att hålla organen aktiva och försäkra de giftige ämnenas omedelbara avlägsnande från systemet.

I de flesta hem är denna medicin ständigt till hands ifall det skulle behövas. Detta är icke en dum idé, eller hur?

Som ni ser så har priset å Dr. Chase's Kidney-Liver Pills ökats till 35 cents, men innehåller asken nu 35 piller istället för 25.

Så är också nu Dr. Chase's Nerve Food 60 cents asken för 60 piller istället för 50 cents för 50 piller, som förut. Edmanson, Bates & Co., Ltd., Toronto.

Beställ Eder Farmhjälp Nu

PÅ GRUND av den stora efterfrågan på farmarbetare som existerar i Canada, kommer Canadian Pcific Railway att fortsätta med sin arbetsförmedling även under 1924 och vill utsträcka denna att omfatta kvinnor och gossar.

BOLAGET är i ständig förbindelse med farmarbetare från England, Norge, Sverige, Danmark, Frankrike och Holland, Schweiz och andra europeiska länder och genom sin vidstruckta organisation kan det fylla alla fordringar på farmarbetare, som inkomma från de canadensiska farmarna.

För att kunna få dessa arbetare att komma hit i tid för vårarbetet, borde de farmare som komma att bli i behov av hjälp insända sina orders för arbetare så tidigt som möjligt, ju tidigare ju bättre, då naturligtvis de först inkomna beställningar komma att först fyllas.

Ansökningsblanketter med fullständiga upplysningar med avseende å vår arbetsförmedling, kan erhållas från alla våra C. P. R.-agenter eller från någon av de nedanstående tjänstemännen. FÖRMEDLINGEN ÄR ABSOLUT FRI.

THE CANADIAN PACIFIC RAILWAY COMPANY
Department of Colonization and Development

WINNIPEG.—M. E. Thornton, Superintendent of Colonization
T. S. Acheson, General Agricultural Agent
SASKATOON.—W. J. Gerow, Land Agent
H. F. Komor, Special Colonization Agent
CALGARY.—T. O. F. Herzer, Asst. to Supt. of Colonization
EDMONTON.—J. Miller, Land Agent
MONTREAL.—J. Dougall, General Agricultural Agent
C. La Duc Norwood, Land Agent

E. G. WHITE, Assistant Commissioner.
J. S. DENNIS, Chief Commissioner.

Aktenskapets fördelar.

Kalle Rosenholm, 45 år och nygift, möter en gammal ungkralsvän. Vännen:

— Jasså, du har gått och gift dej på gamla dar.

—Ja, det var besvärligt att vara ungkarl. Aldrig hade man i ordån var det hål på strumporna.

— Och nu då?

— Jo, nu har jag fått lära mej både att stoppa strumpor och sy i knappar.

Alltid artig.

Hon: — Vilken kolossal dumhet, jag begick, då jag gifte mig med dig!

Han: — Ah, jag ber, dumheten är på min sida.

Vem drabbar ansvaret.

JAG RESTE på tåget en dag för en tid sedan. Jag hade varit på en plats och hållit ett föredrag i nykterhetsfrågan. Samtidigt med mig kom en bonde och hans hustru in i kupén. Jag har sett honom många gånger och hört talas om honom ännu fler. Sista gången jag såg honom var kvällen förut, då satt han bland mina åhörare, men häst han satt där, tog han sin flicka i handen och avlägsnade sig. Jag trodde då, att jag med mitt omnämnande av L. F. U. F:s verksamhet hade förnärmat honom, men jag blev nu upplyst om mitt misstag. Han presenterade sig och sin hustru, de satte sig mitt emot mig, och han öppnade samtalet.

"Ni känner nog inte min och mina fäders historia. Den är inte vidare vacker, men jag skall tala om den, åtminstone så mycket jag kan utan att göra någon av de mina någon skada.

"Ni undrar väl, att jag gick ut och störde mitt under edert föredrag?

Jag medgav det men sade, att det händer ibland, och att jag var ledsen, om jag förnärmat honom.

"Nej, inte det minsta har ni förnärmat mig. Men ni sade något, som jag aldrig förr tänkt på, och som vi skall åka långt tillsammans, kanske jag får berätta.

Det lovade jag tacksamt, och han började.

"Min farfar var bonde han som jag. Skillnaden var, att han var mycket mera intelligent än någon annan i hela släkten, jag själv medräknad. Dessutom var han rikare än hela den nuvarande släkten tillhopa. Farfars far var också bonde. Han var en bra karl, som aldrig gjorde stort väsen av sig, men han odlade och arbetade, och när en av grannerna söp ihjäl sig, köpte farfars far gården ofantligt billigt. Det var enligt dåtida begrepp en dum affär. Hela gården var bevuxen med stor skog, och en stor, frostlänt mosse låg strax intill husen. Den mossen odlade gubben, han byggde nya hus till båda gårdarna, och när han dog, fick min farfar alltsammans. Han gifte sig till två hundra tusen daler, som på den tiden var en ofantlig summa. Men han var inte kraftig nog i ryggen att bära alltsamman, och så hade han olyckan att bli nämndeman. Det blev festligt i nämndemannens gård nästan ständigt. Å den ena gården jag har hade han arrendator, och sin egen gård skötte han med tjänstefolk. Själv for han och farmor på kalaser och lämnade min far och hans syster åt tjänstefolket. Pengarna han gifte sig till gingo fort åt. Skogen började få värde då, och snart var den bästa tagen utan urskiljning. Det hände ofta, att farfar var dödfull, när han kom hem, och en vinterkväll satt han död i släden. Far och faster voro då fullvuxna, men de hade aldrig begynt att kämpa för tillvaron, och det gick därefter också, när farfar dog. Min far hade tidigt lärt att supa, och när jag var bara sju år, var han på fallrepet. Då hade han avverkat all skog, som fanns på sin gård, utan att ha planterat något. Där fanns skulder för det mesta av tillgångarna, och när en granne nekade att låna far fler pengar, då gick han i fyllan och ilskan och tog sitt eget liv. Jag förstod ej hela vidden av olyckan då, och min syster var yngre och förstod än mindre. Men min stackars mor, hon led oerhört."

Här tystnade berättaren, och stora tårar runno genom fingrarna, när han höll handen för det nedböjda ansiktet.

Det var dödstyst i kupén. Hans hustru, som satt mitt emot mig, grät stilla. Hon strök sin man över håret och sade: "Gråt inte, Gustaf, du rår ju inte för det."

Och till oss övriga, som voro i kupén, sade hon: "Gustaf är snäll, men han är alltid ledsen, att fädernas missgärningar skola drabba barnen, och mest tänker han på, att vår lilla flicka skall få dela hans öde."

Jag tänkte ej, att det blev mera tal den gången, men Gustaf begynte åter tala, och tonen var bitter.

"Mor slapp alldeles ihop, och de som förstodo det trodde, att hon skulle dö av sorgen. Mest därför, att min far gjort något i fyllan, som han fått fängelse för, om han ej gått rättvisan i förväg. Både jag och min syster måste lova mor att aldrig smaka sprit. Min syster har lyckats hålla sitt löfte. *Men inte jag.*"

Han var åter tyst en stund, och hustrun strök honom åter över håret och viskade: "Sluta nu, Gustaf lille, är du snäll. Men han fortsatte:

"Jag höll mitt löfte, tills jag av prästen blev uppmanad att supa. Det var på min bröllopsdag. I mina svärföräldrars hem användes spriten mycket måttligt, occh jag är övertygad om, att om de tänkt sig följderna, så hade de trotsat sedvänjan och låtit bli att bjuda på vin. Det blev mer sedan, och nu hade jag det från fäderna ärvda begäret väckt. Jag super ej som farfar eller far. Det kan gå månader, ja, år ibland, och jag har den allra största avsky för allt vad sprit heter. Mina vänner biuda mig aldrig, och aldrig finns det något i vårt hem. Men det finns en sorts folk, som tycker det är roligt att se mig som en stackare; de styra om att jag blir bjuden, och sedan kan jag ingenting hindra, förr än jag blir sjuk, så jag ej kan förtära något. Det var, när ni i edert föredrag omtalade en sådan samvetslös person, som lyckats förstöra en annan, det var då jag måste gå ut för att ej börja gråta högt.

"L. F. U. F:s verksamhet i fjol var av den arten och ändå värre. Det var inte precis för nöjet att se folk förstörda, som de arbetade. Det ha de aldrig sett, de se ej mer än på egna inkomster. Aldrig se de nöden, som följer i rusdryckernas spår. Några lidanden tyckas de aldrig haft själva, åtminstone kunna de ej känna något av andras. Det enda, som man förstår, att de känna, är den njutning de få av ruset. Jag vill ej ingå i någon nykterhetsförening mer, därför att så snart jag det gör, finnes det folk, som använder all sin uppfinningsförmåga att få mig att bryta. Det bästa skyddet för mig är min präktiga hustru. Är hon med, såförsöker ingen, som känner henne, att förleda mig. Men nog kännes det bittert för en karl, som är bara fyratio år, att stå under förmynderskap, och inte är det bättre att höra det av andra. Den enda trösten jag har är, att jag har en ängel till förmyndare. Men det tål vid det, när jag och hon ha rusdrycksdjävulen att kämpa mot."

När han slutade sin berättelse, frågade jag, om jag finge använda hans berättelse i tryck, och han och hustrun svarade: "Gör det, och om någon tvivlar på, att det är sannt, så var god tag dem med till vårt hem, där skola de få veta mer, som vi ej vilja ha i tryck. Men framför allt sluta ej upp med kampen för spritförbud. De svaga kunna ej skyddas, lagbrotten ej beivras med framgång, förr än det blir förbud."

De båda togo farväl och lämnade vagnen. Det var tyst länge.

Så bröts förstämningen av att en herre med präktig brännvinsbas steg upp, tog ett av vattenglasen, slog det fullt med konjak och sade: "Fy tusan en sådan karl! Stå under toffeln på käringen!"

I detsamma kom konduktören. En fru reste sig upp och sade: "Herr konduktör, var god visa ut den där herrn, han förstör drickglasen med sprit." Alla de närvarande instämde.

Herrn fick avlägsna sig, och frun, som anmält honom, sade: "Det var en av dem, som aldrig ha sett eller någonsin komma att se mer än deras egen njutningslystnad tillåter. Var säkra om, mitt herrskap, att den mannen var i L. F. U. F:s första led i förbudskampanjen år 1922."

J. A. Göth.